

7-1-1972

โรคพิษสุนัขบ้าจากการติดเชื้อในห้อยทดลอง

พระวิทย์ ชุมเกษียร

Follow this and additional works at: <https://digital.car.chula.ac.th/tjvm>

Part of the [Veterinary Medicine Commons](#)

Recommended Citation

ชุมเกษียร, พระวิทย์ (1972) "โรคพิษสุนัขบ้าจากการติดเชื้อในห้อยทดลอง," *The Thai Journal of Veterinary Medicine*: Vol. 2: Iss. 3, Article 5.

DOI: <https://doi.org/10.56808/2985-1130.1186>

Available at: <https://digital.car.chula.ac.th/tjvm/vol2/iss3/5>

This Article is brought to you for free and open access by the Chulalongkorn Journal Online (CUJO) at Chula Digital Collections. It has been accepted for inclusion in The Thai Journal of Veterinary Medicine by an authorized editor of Chula Digital Collections. For more information, please contact ChulaDC@car.chula.ac.th.

เรื่องแปล

โรคพิษสุนัขบ้าจากการติดเชื้อในห้องทดลอง

ประวิทย์ ชุมเกษียร สพ.บ. ส.ม. (มหิดล)

ผู้ป่วยชายรายหนึ่งอายุ ๕๖ ปี อาชีพเป็นสัตว์แพทย์ ทำงานประจำห้องทดลองทางชีววิทยา ในรัฐเท็กซัส เริ่มป่วยเมื่อ ๑ มีนาคม ๒๕๑๕ ด้วยอาการอ่อนเพลีย มีไข้ ท้องร่วง คลื่นไส้ อาเจียร ตลอดเวลา วันรุ่งขึ้นจึงต้องนำส่งโรงพยาบาลเพราะมีภาวะการขาดน้ำ อุณหภูมิร่างกาย ๑๐๑ ฟ. แพทย์ให้การรักษาตามอาการ ผู้ป่วยยังทรงอยู่ตลอดเวลาจนถึง ๓ มีนาคม ๒๕๑๕ อุณหภูมิร่างกาย ขึ้นสูงถึง ๑๐๕ ฟ. ผู้ป่วยเริ่มสับสนทำอะไรไม่ได้ มีอาการเกร็ง ชักกระตุก หายใจแรง หายใจลำบาก ม่านตาหรี่ลง จะรู้สึกตัวก็ต่อเมื่อถูกกระตุ้นแรง ๆ เท่านั้น

เย็นวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๑๕ ผู้ป่วยถูกย้ายไปอยู่โรงพยาบาลอีกแห่งหนึ่ง เพื่อพักในห้องที่มีการดูแลได้อย่างใกล้ชิด ระหว่างย้ายผู้ป่วยอยู่ในสภาพหมดความรู้สึก อวัยวะซีกขวาเป็นอัมพาต ซีกซ้ายยังมีความรู้สึก (reflex) อยู่บ้างแต่ทากลอกไม่ได้ เนื่องจากผู้ป่วยหายใจลำบาก จึงต้องทำ Tracheotomy ช่วยหายใจ สภาวะทางสมองเสื่อมมากภายใน ๒๔ ชม. ต่อมา ผู้ป่วยก็เป็นอัมพาต หมดทุกส่วน เคลื่อนไหวไม่ได้เลยและยัง coma ตลอดมา จนถึง ๗ มีนาคม ๒๕๑๕ ผู้ป่วยเริ่มหายใจ ไม่สม่ำเสมอ ม่านตาครึ่งอยู่กับที่ตรงกลางม่านตา และมีอาการชักกระตุกเป็นพัก ๆ บางครั้งก็ชักเมื่อ ถูกสัมผัสหรือถูกกระตุ้น ต่อมาการหายใจไม่สม่ำเสมอ และยิ่งอ่อนลง จนหยุดหายใจในที่สุด จึงต้องใช้เครื่องหายใจช่วย ในวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๑๕ ผู้ป่วยชักติดต่อกันเกือบตลอดทั้งวันและอยู่ได้จนถึง วันรุ่งขึ้นก็เสียชีวิต รวมเวลาป่วย ๘ วัน

ระหว่างอยู่โรงพยาบาลผู้ป่วยได้รับการรักษาด้วยยาลดไข้ ยาปฏิชีวนะ สเตียรอยด์ ยา แก้อาเจียน และยาระงับประสาท

หลังจากผู้ป่วยเสียชีวิตแล้ว เจ้าหน้าที่จากห้องทดลองทางสาธารณสุขของรัฐเท็กซัส ได้ เอาสมองไปตรวจทำ Fluorescent Antibodies Technique For Rabies ผลเป็น Positive จึงเอาเนื้อสมอง ไปบดทำเป็นสารละลายแขวนตะกอนฉีดเข้าหนูทดลอง เมื่อหนูตายก็เอาสมองหนูไปตรวจทำ Fluorescent Antibodies Technique อีกครั้งหนึ่งก็ให้ผล Positive เช่นกัน แสดงว่าผู้ป่วยรายนี้ตายด้วยโรคพิษสุนัขบ้า

หลังจากนั้น เจ้าหน้าที่สาธารณสุขได้สอบถามประวัติจากญาติ และผู้ร่วมงานของผู้ตาย ก็ไม่ปรากฏว่าผู้ตายเคยถูกสัตว์ที่เป็นโรคพิษสุนัขบ้ากัดมาก่อนเลย แต่เมื่อ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๕ (ก่อนแสดงอาการ ๑๓ วัน) ผู้ตายได้เลี้ยงเชื้อไวรัสโรคพิษสุนัขบ้า บนเนื้อเยื่อเพาะ (Tissue culture) เพื่อจะทดลองทำวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า โดยเอาสมองแพะ ๑๑ ตัว ที่ฉีดเชื้อไวรัสโรคพิษสุนัขบ้า ไว้ไปบดให้เป็นสารละลายเนื้อเดียวกันด้วยเครื่องจมนีละอองพุ่งออกมา แล้วผู้ตายได้ใช้หลอดแก้ว (pipette) ดูดสารละลายแขวนตะกอนนั้นผสมไปผสมมาที่ละอันอีกครั้งหนึ่งก่อนที่จะเติมสาร Inactivated ลงไประหว่างดูดสารละลายเนื้อสมองผู้ป่วยไม่เคยดูดพลาดเข้าปากเลย และที่มือและแขนของผู้ตายก็ไม่มีบาดแผลใด ๆ ทั้งสิ้น เพราะฉะนั้น ผู้ป่วยจะรับเชื้อเข้าทางไหนจึงไม่เป็นที่ทราบแน่นอน แต่จากเหตุการณ์อย่างนี้ ทางที่น่าจะเป็นไปได้คือผู้ป่วยหายใจสูดเอาละอองเชื้อไวรัสเข้าไประหว่างบดเนื้อ สมองแพะ เพราะผู้ป่วยเป็นโรคระบบทางเดินหายใจเรื้อรังมาก่อนน่าจะได้รับเชื้อโดยการหายใจได้ง่าย ยิ่งขึ้น ผู้ป่วยรายนี้นับเป็นรายแรกของสหรัฐอเมริกาที่ได้รับเชื้อจากห้องทดลองโดยที่ได้รับการฉีดวัคซีน ป้องกันโรคนี้มาก่อน (ประมาณ ๓ ปี) แปลจาก Morbidity and Mortality U.S. Department of Health and Education and Welfare 1972, 113—114 21, 14,

รังสีวินิจฉัย

Degenerative osteoarthritis หรือ Ring bone

ที่ส่วนต้นของกระดูก phalanx อันที่หนึ่ง